

Justitiedepartementet

Till riksdagen

Svar på fråga 2014/15:18 av Markus Wiechel (SD) Hårt klimat för förtroendevalda

Markus Wiechel har frågat justitie- och migrationsministern hur han avser att bekämpa och motverka ett hårdare klimat gentemot förtroendevalda.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Våld, trakasserier och hot som riktas mot förtroendevalda kan inte accepteras i ett öppet och demokratiskt samhälle. Angrepp mot förtroendevalda kan påverka beslutsfattandet direkt, men kan också innebära att det demokratiska systemet försvagas genom att den förtroendevalda undviker frågor som kan uppfattas som känsliga eller väljer att hoppa av från sitt uppdrag.

Vi har i dag god kunskap om problemet genom det arbete som både Brottsförebyggande rådet (Brå) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har gjort på uppdrag av regeringen. I Brås rapport Politikernas trygghetsundersökning 2013 framgår att 19 procent av samtliga förtroendevalda utsattes för hot eller trakasserier på grund av sitt förtroendeuppdrag under 2012. Vidare framgår det i rapporten bl.a. att förtroendevalda från Sverigedemokraterna är mest utsatta.

SKL rapporterar i sin metodskrift Hot och våld mot förtroendevalda (2014) att det har skett en normförskjutning kring hot och våld som kort kan sammanfattas "lite får man tåla". Anmälningsbenägenheten är låg och det förebyggande arbete som görs av kommuner och landsting är i många fall bristande. Dessutom saknar 62 % av kommunerna en handlingsplan för det förebyggande arbetet.

I juni 2014 presenterade chefsåklagare Torsten Angervåg en kartläggning av straffvärdet för brott som rör hot och våld mot förtroendevalda. Kartläggningen, som har genomförts på uppdrag av Regeringskansliet, visar att det är sällan som de gärningsmän som utsatt förtroendevalda

lagförs för brottet hot mot tjänsteman eller för brott mot medborglig frihet. Vidare framgår att det är få anmälningar som går vidare till domstol. Torsten Angervåg pekar på flera intressanta utvecklingsområden. Kartläggningen är nu ute på remiss.

Hot och våld mot förtroendevalda är ett allvarligt problem som måste tas på stort allvar. Det förebyggande arbetet behöver utvecklas. Staten, kommunerna och de politiska partierna är alla viktiga aktörer i detta. Utifrån den kunskap som i dag finns om problemet kommer regeringen att prioritera arbete med konkreta förebyggande åtgärder. Det är framför allt genom förebyggande åtgärder som vi kan minska problemets omfattning. Detta är ett arbete vi måste göra gemensamt. Regeringen har en roll men även de politiska partierna och andra behöver delta.

Stockholm den 22 oktober 2014

Alice Bah Kuhnke

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2014-10-15
Besvaras senast
2014-10-22 kl. 12.00

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:18 Hårt klimat för förtroendevalda

Chefsåklagare Torsten Angervåg i Norrköping fick uppdraget från den tidigare regeringen att kartlägga hur domstolarna dömt då politiker utsatts för hot, våld och ofredanden. Detta demokratiproblem har diskuterats en del under det senaste året och är i många avseenden ett allvarligt problem som behöver lyftas upp. Så sent som i förra veckan attackerades en SD-politiker i Malmö.

När högt uppsatta företrädare för olika partier går sida vid sida med demokratiföraktande personer i olika manifestationer kan våld och hot legitimeras än mer. Hoten och det negativa debattklimatet blir inte heller bättre när tidningar i en allt större utsträckning hetsar mot enskilda partier eller politiker för att de berörda råkar ha en avvikande åsikt.

Tidigare demokratiminister Birgitta Ohlsson har sagt att hon vill ha hårdare straff för hot och våld mot politiker, ett ställningstagande jag till fullo håller med om. Tidigare justitieminister Beatrice Ask har dock hittills ansett att lagstiftningen är tillräcklig.

Med anledning av detta vill jag fråga justitieministern: Hur avser ministern att bekämpa och motverka ett hårdare klimat gentemot förtroendevalda och i sådana fall hur han ska bekämpa detta problem?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin